

Szerkesztőség:

Kaposvár, fő-ut 35 sz. a.
Ide küldendő a lap szellemi részét illető minden közlemény, kézirat, ismertetésre szánt könyv.

Kiadó-hivatal:

Jeitelen H. könyvnyomdája
Kaposvár.
Ide czimzendő az előfizetési pénz hirdetési és nyilvántartási s általában a ap anyagi részét illető minden közlemény.

Előfizetési díj:

Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek:

helyben a kiadóhivatalban,
továbbá Budapesten Hasenstein és Vogler, Goldberger A. V. Láng és társa, Bécsben Haasenstein és Vogler, Oppelik Alajos, Mosse Rudolf, Daube G. L. és társa s Rotter és társa irodáiban.

N É P J O G.

Megjelenik minden pénteken

Megyénk mint törvényhozó.

A büntető törvény több alkalommal hivatkozik a hatósági szabályokra. Alkalmat adott ez azoknak, kik boldogok, ha a „Massregelungot“ ha csak kicsibe is, gyakorolhatják, arra, miként a megyét egész seereg szabályrendelettel boldogítsák. Annyi a rendelet, hogy ma-holnap még a tüszszentés is szabály szerint „lesz eszközözlendő.“

Szabályozás s ezzel együtt járó birságolás korszakát éljük, mintha a szegény embernek nem lenne egy is elég alkalma keserves keresményétől megválni, birság fenyegeti minden lépten-nyomon, melyet szolgabíró uraimék — tisztelet és becsület a kivételeknek — mérnek ki, a mint ezt jó vagy rossz kedvük hozza magával; a hiba minősége mérve, a birságolandó viszonyai oly mellékes körülmények, melyeket a szolgabírói mély bölcsesség figyelemre sem méltat; ha van tekintet, ez arra szorítkozik, vajjon a panaszlott merészlett-e valamikor másként gondolkodni, mint a szolgabíró szeretle volna.

No, de hát ott a felsőbb hatóság.

Az igaz, hogy ott van, de csöbörből vederbe lép, a ki oda bizik! tiz közül kilencz esetben a határozat helybenhagyatik, a szegény ember pedig beleunva a sok apellátába, birságba elfizeti azokat a keserves forintokat, melyeket gazdaságába kellett volna fordítania.

Akárhány újabb keletű oly szabályrendeletet idézhetnénk, melyekben a birságra van fektetve a fősuly, s melyek részint gyarló szerkesztőségünkél, részint feltűnő hézagosságuknál fogva számos alkalmat fognak nyújtani arra, hogy ember legyen a gáton, a ki a birságolást kikerüli, ha a szolgabíró basának úgy tetszik.

Megfoghatatlan az a könnyelműség, melylyel az ily szabályok a megye gyűlésén tárgyaltnak, a figyelem, az érdeklődés teljes hiánya kíséri e szabályokat keletkezésükben.

Másként alig is volna megmagyarázható, miként lehető, hogy oly szabályrendeletek, mint például a legújabb tűzrendöri szabályok, elfogadtatnak! Ha ezt olvassuk, valóban nehéz elhatározni, vajjon a kompiláció gyarlóságát avagy az ítélt tehetőség teljes hiányát bámuljuk-e abban inkább; jobban boszankodjunk-e azon, ha azt kívánja a szegény embertől, miként gabonáját, takarmányát a kalapja mellé tűzdelje, miután, ha eddigi helyen meghagynia tilos lesz, kalapja szélénél alig marad más helye, vagy azon, hogy a községnek a nyári idényre a gyermekek mellé dajkákat kell fogadniok, hogy azoknak külön örzőjük legyen...

De hát legnagyobb ok a boszankodásra, midőn a szabály a megye alispánjának állását üzérkedésre akarja felhasználni. Mi tudjuk, hogy Somogy megye mostani alispánjának eljárásához piszok nem ragad, ámde szabályokat nem ideig-óráig való tartamra készítenek, s tehetünk-e róla, ha az üzér és provizio ma már oly két fogalom, melyet egymástól kevés ember tud s akar elválasztani még akkor is, ha az az üzér, az az ágens alispán.

Somogy megye alkotmányos alispánjainak hosszú sorában egyetlen egy se találkozott, a ki üzérkedéssel piszkolta volna be magát, reméljük, miként Somogy megye közönsége nem fogja megengedni, hogy ezután legyen, s azért kitörüli a tűzrendöri szabályzatnak azon szakaszát, mely a fecskendők tömeges megszerzését az — alispánra bizza.

S jövő választáskor kiváló figyelmet fordítand azokra, kiknek kedve telik ily szabályrendeleteket gyártani.

Az időjárás s a biztosítás.

Rendkívüli időjárást értünk, pár helyen e hó 3 án dörgött, villámolt s jég esett; 6-án fagyott; hol remél, hol kétségbe esik a gazda, ki annyi mostoha év után örömmel üzi vetéseit s ki becsületes egyszerűségében el sem gondolja, miként a biztosítási társulatok mára is valók, mint hogy néltányos díjért valódi károk ellen megóvják a gazdát.

K becsületes ember létére el sem képzei, hogy sok biztosító kiköti, miként jég azután legyen émi ez az alap; van azután egy pár szem jég, teljes kárbejelentés, egy belátó liquidator és megvan a termés, aratás előtt; a valóságos termés — no az ráadás.

Hogy ily eljárás mellett a becsületes biztosító díjai magasak, azért hogy a kevésbé becsületes zsebjét rakja meg, hogy ez család, hogy ez által a biztosítástól a becsületes ember elidegenítették, azzal keveset törődik a liquidator a ki két aratást enged s a gazember, a kinek két aratás kell.

Láttunk hiteles bizonyítványokat, melyek szerint ez vagy az évben egy szem jég sem volt, de azért itt volt kárjelentés, sőt kárterítés is. Hogy akad oly vállalkozó is, ki háromszor akkora birtokról jelent kárt s kap is kárterítést, mint a mekkorát bír, az csak mellékes körülmény, de minden esetre jellemző.

E ma holnap végzetes visszaélések ellenében a nagy közönségnek csak egy védelmi eszköze van s ez: csak oly társulatnál biztosítani, melynél erkölcsi biztosítékot is talál és ez csak hazai társaság lehet. Az érzi, hogy roppant ellenőrzés alatt áll, minden megyében vannak tekintélyes részvényes tagjai, kik előtt nem közönlény, hogy bannak a társulat vagyonával, ismerjük tanácsosait, igazgatóit, ezer ut van netáni visszaélést megtorlani; míg a külföldi társulatok részéről legfeljebb valami agenseket látunk s vajmi kevés panasz lel ott orvoslást.

De ne is keressük az alkalmat, hogy panaszkodnunk kellessék, kerüljük az összeköttetést az idegeennel.

Megán és közérdektünk azt kívánja, hogy biztosítási ügyekben is maradjunk itthon a magunk magyar társulatainál.

Hangok a tabi járásból.

Régen vajdunk már az eszme, hogy Kaposvárott egy az egész megyére kiható szervezkedő függetlenségi pártgyűlés tartassék. Szabó Kálmán, ifj. Csorba Ede és Madarász Andor aláírásával a mult őszszel szét is küldettek a meghívások. Akkor azonban a rozsz utak miatt az összehívást aláíró urak visszavonták a megbírást s a gyűlés elmaradt. A zóta volt egy teljesen száraz télünk, az ut tartósan oly jó volt, a minőnélkülönbet Somogy megyében soha sem értünk meg.

Ebből mi itt a vidéken azt következtetjük, hogy a kezdeményező uraknak annak idején a rozsz ut csupán alkalmas ürügyöt szolgáltatott az ügy elhalasztására; de a szervezkedő gyűlésnek mind-ezideig való elmaradása abban találja valódi indokát, hogy pártunk az egész széles szervezkedésre kellőképen előkészítve nincs. Kétségtelen — ugyanis — hogy a megye székhelyén élő néhány buzgóbb párttagon kívül, a kik közügyeinknek időnként idejűkkel és törekvéseikkel áldoznak, — megyénkben a pártelének teljes szünete van. A választások után egyik a győzelem dicsőségével, a másik a bukás keserűségével eltelve aluszsa álmaikat és várja, hogy majd a tettek idejében „a sült galamb a szájába röptül“.

Fájdalom. Nem lehet eltitkolni, így van. Pedig ez ám az oka, hogy dacára pártunk nagy többségének a választások idejében, erőt vesz rajtnak az ellenfél oly fegyverekkel, a melyekkel ő bír ti. a gyorsan dolgozó nagy pénzzel. Ez az oka más részről, hogy a különböző alakban nyilvánuló hatalom elnyomja az egyesnek buzgó törekvését; sőt az arzátlanság elnyomja az egyes „balpárti“ embernek még jogos érdekeit is,

Ideje korán megbénítja annak erejét, hogy mikor útni fog az óra, ott ne lehessen a résen.

Minden másképen volna Somogyban, ha a függetlenségi párt hívei, áthatva pártunk nemes törekvéseitől, de egyuttal felfogva saját igaz érdekeinket is, tömörülének vidékenként és ezen tömörülés segítségével jönne létre egy egészséges és az egész megyére kiható pártszervezés.

Igy lesz belőlünk valami. Másképen alig.

Oda irányozzák tehát a „Népjog“ és a körülötte álló férfiak a dolgokat, hogy mindenekelőtt vidékenként, kerületenként, sőt községenként szerveztessek pártunk s az egész megyére kiható általános pártszervezés pedig kiindulását a vidéki alakulásokból merítse.

Ha ez így fog történni, akkor megérjük, hogy a „balpárti“ embernek is lesz igazsága Somogyban, megérjük, hogy a közlegő tisztújításhoz is lesz egy kis szavunk és biztosan megérjük, hogy képviselő választások alkalmával sem Zichy gróf pénze, sem Somssich gróf potyalakomái, de még a káptalan feles földet sem fognak Somogy népének függetlenségi érzelmein diadalmaskodni.

—y.—a.

Miért nem jön Kossuth haza?

— Egy magánlevél. —

Tisztelt Elnök ur!

Volt szerencsém venni tegnapi távsürgönyét, melylyel tudósítani méltóztatott, hogy a 48-as párt tiszteletbeli elnökévé lettem megválasztva.

Honfittársaim szives megemlékezését mindenkor hálával fogadom, s bizalmukat nem csak igen nagyra becsülöm, hanem kincsnek is tekintem; az egyetlennek, melyre még becsét helyezek ez életben.

Ezek őszinte, szívvel eredt őszinte szavak, Elnök ur! s mert ilyenek, képzelteti ön, mi keservesen fáj lelkemnek kimondani, hogy a 48-as párt által nekem szánt megtiszteltetést el nem fogadhatom.

Kimondom mégis, mert kötelességem azt kimondani.

E megtiszteltetéssel nem egy társadalmi működésre alakult magán egyesület, hanem az országgyűlésnek egyik töredékét képező politikai párt kínál meg, mely határozott programmal bír s gondosan körvonalozott téren áll, több ízben határozottan elutasította magától minden oly törekvést, mely e tér határain túl megyen. Egy ily politikai párt elnökségét — bár csak tiszteletbeli legyen is az — elfogadni, annyit tenni, mint magamat e párttal solidaritásban helyezni.

En pedig tartozni vélek azzal Hazánk jövődjének, mint tartozom lelkiismeretemnek, rendithetlen meggyőződésemnek s az elvhűségnek, hogy e solidaritásnak még csak színét se vállaljam el.

En soha és semmi feltét alatt nem leszek oly magyar királynak alattvalója, ki egyszerűsind osztrák császár is; mert én Hazánkat önálló független állami életre jogosítottnak is, hivatottnak is, képesnek is tudom; arról pedig erősen meg vagyok győződve, hogy a magyar királyi s osztrák császári tisztségnek egy személyben cumulatiója és hazánk önálló független állami élete egymással össze nem egyeztethető. Megkísértettük, s Isten a bizonyosságom, hogy minden utógondolat nélkül, őszinte loyaltással kísértettük meg ez összeegyeztetést 1848-ban. S mi lett a következtetés? az, hogy az osztrák császár később volt jogot, erkölcsiségét, humanitást, minden isteni és emberi törvényt lábbal tapodni, Hazánkat lángba, vérbe borítani, nemzetünk ellen gyalázatosan felszított bellázadásokkal s császári hatalmának egész erejével irtó háborút indítani; és midőn ezen istentelen támadás a jogérzet és szabadságszeretet által lelkesített nemzet hősiességével megtörött, később volt fejedelmi háza ősi méltóságát porig alázva, az orosz czár számolyánál segélyért könyörögni, annak hadait nyakunkra hozni s Paskevics kezéből fogadni el könyörödomány gyanánt Magyarország birtokát; inkább, mintsem a királyilag szentesített 1848 ki törvénynek magát alávesse.

A ki ezen tapasztalás után még hiszi, hogy

Hazánk állami függetlensége az osztrák császár magyar királyi állásával össze egyeztethető, ám legyen neki az ő hite szerint, én nem hiszem, s mert nem hiszem, én semmi politikai párttal nem azonosíthatom magamat, mely akár minő feltételek alatt ezen lehetetlen összeegyeztetés álláspontjára helyezkedett.

Tudom, hogy az idők folyama ellenem fordult Hazánkban. Vértó szívvel kísérem a rettenetes változást, melyen a nemzet jellemé, erélye, önbizalma keresztül ment. De tudom azt is, hogy a nemzetek korszaka nem öröklét; tudom, hogy a népek ébredésben vannak: számba vettem az európai társadalom progressív fejlődésének elutasíthatatlan törvényeit; számba vettem azt, hogy az európai polgárisodás keretébe foglalt nemzetek közül egy sem volt soha képes magát kivonni azon vezéreszmék hatása alul, melyek egy vagy más korszak törekvésének irányt adtak; s azért erősen él a hit keblemben, hogy az európai közvélemény hatalmas áramlata, melyet a történelem kérelhetetlen logikája szembetűnően dagaszt, megadandja a válság órájában lökését a magyar közvélemény alvó tengerének is. — E hitben élve én nem adom fel örállásomat a magyar állami függetlenség zászlója mellett. Megállok mellette nem elbizakodottan, de tette készen, ha józan számításal tenni lehetend. Lehet, hogy tétlen, elhagyatottan halok meg az elhagyott zászló mellett; de nem hagyom el örállásomat utolsó leheltemig.

Mi nem oly helyzetben vagyunk, tisztelt Elnök ur, mint például a francziák, ők, legye nek köztársaság vagy uralkodják felettük egy Bonaparte, egy Bourbon, egy orleans vagy akárki, Hazájukat mindig független államnak tudják. Náluk a kérdés csak személy vagy kormányforma, vagy institúciók körül forog. Ily kérdések körül szabad lehet az opportunitással ideiglenes al ura lépni egy vagy más javítás eszközlése végett. Mégis vannak ott is férfiak, kik nem alkuszak semmit. És jól teszik, mert magköre szükség van, mely körül a jövőndő alakulhasson.

Hát még minálunk, kik épu gy mint a jobb sorsra érdemes derék Lengyel nemzet is, nem vagyunk oly szerencsés helyzetben, hogy nemzeti problémánk kormányformára vagy reformokra redukálódni. Náluk mint nálunk, a kérdés: lét vagy nem lét — Lengyelország nem lehet független állam az orosz czár ural kodása alatt, Magyarország nem lehet független állam az osztrák császár uralkodása alatt.

Itt a kiegyeztetés és lehetetlen; tehát minden alku csak az állami függetlenség rovására történhetik.

En ily alkuboz a 48-ki tapasztalás után nem nyujtom kezemet semmi áron; annál fogva magamat a különféle feltételek alatt bár, de mind az alku téren álló országgyűlési pártok egyikével sem azonosíthatom.

Ez elhatározásomban nem személyes gyűlölség vezérel. Annak nevéhez és személyéhez, kit a magyar nemzet királyává koronázott, irtózatos emlékek vannak kötvé. Irtózatosa k, melyek ha egy örökkévalóságot élnék is, lelke met mindig borzadással töltenek el. És mégis azt mondom, ha, mielőtt a történelem logikája a

királysági institúciót a túlélt fejlődési stadiumok lomkamarájába relegálná, az én életemben még az talána megtörténni, hogy egy európai fergeteg Ferencz József császár és király fejéről az osztrák császári koronát le találná fújni (nem lehetetlen, csak a másik is utána ne dőljön, minthogy a közösügyes alku az osztrák birodalomból s Magyarországból valóságos siami ikreket csinált), ha mondom, ez megtörténnék, én minden borzalom daczára, mely az egyén iránt lelke met eltölti, azon perczen hazamennék s a csak magyar királylyá reducált Ferencz József irányában az alattvalói hűség kötelékét elfogadnám.

De oly magyar királynak, ki egyszersmind osztrák császár is, csak ellensége lehetek, alattvalója soha.

A 48-as párt más téren áll. Nem vitakozom, csak tényt constatirozok. S mert más téren áll, én e párt tiszteletbeli elnökségét el nem fogadhatom.

Turin, nov. 15, 1869.

KOSSUTH LAJOS.

H I R E K.

— **Sajtópör.** Svastits József igali szolgabíró ur sajtópört indított lapunk ellen. A pör a „Népjog“ mult évi 8-ik számában megjelent cikkk miatt indított. Vád tárgyát képező közlemény „Krisztus és a szamar“ czimet viselt s benne a szolgabíró ur volt a választás alatt viselt dolgai miatt kissé megluzozva. A pécsi sajtó-törvényszék megkeresésére lapunk szerkesztője e hó első napján hallgattatott ki ez ügyben először, s a közleményért a felelősséget a szerkesztő maga vállalta el. — Ugyancsak sajtópört indított lapunk ellen gróf Zichy Ödön ur Bekk nevű titkára egy pár sorny közleményért, melyben a titkár és respektive a gróf akként volt feltüntetve, mint szószegő. A csendélet örömeiből tehát kijut.

— **Hymen** Breyer Gyula keszthelyi kereskedő leányát, Szidoniát eljegyezte Pinkász Vilmos kereskedő Fehérvárról.

— **Szomorú ünnepe** volt a magyar gazdaközönségnek Mint utólag kiderült, a fagy az egész országban vesztéseket okozott s bár az őszi vetésekben — eltekintve a repcztől — nagyobb kár nem történt, tönkre tette a gyümölcsöket, s árto t a tavaszia knak és a korai fejlődést ért szőlőknek. Az alföldön és Erdélyben egyaránt nagy a panasz. A Dunántul egyik megye ép annyit szenvedett, mint a másik. Mindenfelé nagy a panasz s gazdáink megdöbbenve állnak a jövő előtt.

— **Az időjárás áprilisi szeszélyes.** Rövid pár óra alatt verőfényes, esős, és szeles időben vegyest gyönyörködhetünk. Az időjelző intézet szerint: általában esős, viharos és hűvös napok várhatók. Ápril 14-től 18-ig előreláthatólag igen viharos idő lesz zivatarokkal s ha ez az időszak tartós déli széllel kezdődik, úgy sok espadék várható. Gyors déli zivatarok déli esőzéseket, rövid tartalmu deül léssel idéznek elő. 18-án tul a hó végeig általában esendes idő helyi zivatarokkal van külfásban. Meg-

tanulni eszöbe, szóval a gyermek és ifjúkori emlékek egy babonás, előítéletes férfit nevelnek belőle.

A sokkal zártabb, a külvilággal még kevésbé érintkező életkorú nőnennél ezen állapot természetesen még hatványozottab mértékben nyilvánul!

E bajokon csakis az iskoláztatás és értelmes népies olvasmányok segíthetnek. Első sorban az iskola, különösen az által, ha a legerjedtebb népmeséket és babonákat taglalja, eredetüket megmagyarázza, szóval oda vezeti növendékeit, hogy azok a mese tartalmát, az ész rostáján megiszlítva tartsák emlékkükben. — Segíthet még az iskola, ha megkedveltetni az olvasást. Olvasni és olvasni azonban nem mindegy, mert ha a gyermek megkedvelve az olvasást, csakis a ponyvairodalom és a naptárak kétes értékű termékeivel táplálkozik, nemesak lefontja mit az iskola fáradsággal felépített, hanem ezen selejtes munkák megmetyező hatása alatt a beteges képzelgőség újra feltűkerekedik és a fia újra a babona téveteget ösvényére jut. É s itt tűnik ki a népkönyvtár szükségessége.

Szükséges volna az ifjusági és népkönyvtár: de hát honnan és hogyan teremtsünk rá pénzt?

Legalább is minden nagyobb helységben lehetne ezt szervezni, és pedig: a) társadalmi uton, — b) a tanügyi kormány támogatása mellett.

Dicséretes szokás, hogy egyesek s intézetek s a protestánsoknál az egyházi felügyelő is, az évi vizsgálatokon jutalmat osztogat. Ha most az isk. és népkönyvtárak nagy fontosságát felfogva az illetők évenként csak 2-3 frtot is áldoznának ezen intézményre, a könyvtár alapja meg lenne vetve. Sokat tehetnek ez ügyben a közszé értelmesebb és tekintélyesebb tagjai, különösen pedig a lelkész és jegyző urak.

Néptanuepek, csaküvök, keresztelések stb-nél ha a lelkész és jegyző urak a népkönyvtárak ügyét oly bagatell dolognak nem tartanák, mindig összeszedhetnének 1-2 frtot; mi egy évben, csak 10 fty kedvező esetet és csakis 1 frtjával számítva, ehhez pedig a vizsgálati adományokat csak 2 frttal véve:

jegyzendő, hogy a főntebbi időjelzés főleg az ország észak-nyugati részére nézve áll s a keleti és délkeleti részekre nézve nem terjed ki. Általános-ságban e ak annyit lehet mondani, hogy az időjárás hazánkban hűvös és viharos jelleggel bírand.

— **A dunántuli gyógyeszerészek** minap tartották kerületi igazgatói gyűléseket Nagy-Kanizsán, hol különböző helyekről tizenötven voltak jelen.

— **Horváth Gábor** szolgabíró, kinek annak idején viselt dolgai a „Népjog“ szellőztette, a kaposvári kir. törvényszék által büntető vád alá helyeztetett. A végtárgyalás június első napján fog megtartatni. Jövő számunkban az idevonatkozó határozatot teljes szövegében közölni fogjuk.

— **Mohácson „agglegények“** egylete alakult oly elkésett szándékkal, hogy az agglegények, már mint egyeleti tagok egymást kapacitálják a hazasságra. De az egyesület jövedelméből a szükséghez képest nevelési czélokra is áldozni fognak.

— **Füred.** Harkányból értesítenek: A fürdőhelyiségek itt nagy költséggel restauráltak, minden ódon tárgy újat és csinosat cseréltek ki. A sétahelyek nagy gonddal készítettnek elő; az utak mindenütt pázsittal szegélyeztetnek és virágokkal díszítetnek. A fürdő idény alatt Garai zenekara fog közreműködni. Szóba u van, hogy egy árenát is építenek, melyben Jakabfy fog kis, de jól szervezett társulatával előadásokat tartani.

— **Hetesen polgári kör** van alakulóban, s érlelik az eszmét mindenfelé. A mozgalom élén P e t t e n d y Sándor áll, a balpárt e derék, művelt szilárd meggyőződésű hive. A megalakulás valószínűleg akkor fog formaszert meg történni, mikor a kerület képviselője, Szalay Imre a jövő hóban Hetesre is ellátogat. — A lengyeltóti kerületből veszünk két helyről is egyidejűleg hírt, hogy Szalay Imrét jelentős tüntetések között készülnék fogadni körútjában a derék választók. — Nagyon sokan restelik most már, hogy Jankovics emberei voltak, bezzeg nem lesznek jövőre!

— **A kártya bélyegek.** A kártya adó is életbe lépett. E hó 1-étől kezdve csak megadóztatt s az adóhiva al által megbélyegzett kártyákkal lehet, illetőleg hogy szabad játszani. Az adóhivatal bélyege szolgál ellenőrzésül. A „blattisták“ szerint azonban adóhivatalunk, miutha csak „vix“-et használna a bélyegezéshez, oly felette rosszak bélyegei; egy pár „gusza“ s hozzá egy kis „druck“ s végkép elenyészik a bélyeg, meg csak nyoma sem marad és így nagyon természetes, újra adó alá esik a kártya. A rossz nyelvek azt beszélék, hogy ez számításból történik így s a bélyegző tinta nem „vix“, hanem „peciális“, „Szapáry-extrakt.“ Hm.

— **A városházáról.** Az e hó elején tartott képviselő testületi közgyűlés egyik tárgyát képezte a felsőbb leány tanoda ügye. Hogy mennyire üdvös söt szükséges ennek mielőbbi felállítása, mindenki tudja, akadály a nincs is több, csak egy, de ez is elég, nincs a városnak pénze, igaz, hogy van a vármegyének, az is igaz, hogy az egész me-

ily szerény calculus mellett is, csak egy év jövedelme 12 forint. Pedig ennyivel már sokat lehet tenni!

De hát a tanító urak mit vétettek; kihagyjuk-e őket teljesen az aközöböl?

A nép nagyon conservatív érületű sigy irtózik az újítástól, nó meg van biz' abban egy kis bizalmatlanság is ily, körülmények között tehát, ha csak a tanító nem valami feltétlen respectu s lumen falujában, fellépne a népkönyvtár eszméjével, s a jelenlévőket adakozásra hívná föl, — 10 agyafurt közül 9 bizonyosan, mint a tanító privat érdekét meggyaragatná a dolgot, a mi alig lenne az intézmény javára. Legyen a tanító értelm szerzője a dolognak, egész lel'éből segítse azokat, kik activ dolgoznak, s ily váivetett munka folytán a népkönyvtár ügye bizonyára fölvirul.

A tanügyi kormány?

Könnyen kivihető feladata lenne egy szak-férfiakból álló — ifjusági iratok szerkesztésével tényleg nem foglalkozó könyvbíráló bizottság kiküldése, mely bizottság az ezen könyvtárak számára alkalmas művek jegyzékét összeállítaná, mely aztán időről időre, az illető tanhatóság útján, a községek és tanítókkal közöstitnék. Ez azért volna szükséges, mert van eset, hogy egyes iskolák bírnak e czéla 1—2 forintnyi alappal, de mert a tanító sem utmutatást nem kapott, hogy mily könyveket volna legjobb beszerezni, sem pedig árjegyzékkel nem bír s így vagy használatlanul hever a pénz, vagy pedig még rosszabb, esetlegesen teljesen hasznavehetetlen munkáért adatik ki.

Ha a tanügyi kormány, de különösen és ki-válólág társadalmunk megtesi köteleességét, nem lesz a népkönyvtárak utáni vágyuk hia ábránd csakhamar szétfoszlanék a babonák, s előítéletek ama sötét éje, melyben a nép nagy többsége tévelyeg ma is, a társadalmi haladás roppant hátrányára.

TÁRCSA.

Iskolai és népkönyvtárak.

Hogy népünk mennyire babonás és előítéletes, azt leginkább papjaink, tanítóink tudnak megmondani, kik vele folytonosan érintkeznek. — Megnyugtásunkra konstátálhatjuk azonban, hogy ez népünknek nem valami különleges sajátsága, jellemzi ez általában mindazon nemzeteket, melyeknél okszerű házi és iskolai nevelés által a népéletnek ezen tipikus sajátságát ellensúlyozni még nem sikerült.

A népnél az itélő tehetséget és általában az értelmet, a képzelem, a kedély világa határozottan uralja.

Alig ébredszik a nép egyszerű fiában még az öntudat, fülét máris valami románéz hangjai ütik meg. Később az 5—6 éves gyermek, a tolfosztás vagy babszemelgetés mellett, a népképzelem által ugyancsak földiszított Tündér Ilonáról, a vasorru bába vagy népmese nem tudom melyik ismeretes és jellemző alakjáról hall csodásnál csodásabb dolgokat. Közbe-közbe egy-egy kísérteties történet elbeszélése által is segítnek igazatni agyát. Jöu az iskolai idő, a gyerek megtanul olvasni, s édes vagy pedig keresztapjától szivesen elfogad vásárlia fejében egy-egy Tatar Péter féle rémmesét és így, midőn még az ész nem is ébredszhetett, a gyermek-ifju kedélyét — e mesék befolyása alatt — ábrándos képzelme a képtelenség ködös hazájába ragadja el. Ezen a kedélyre ható benyomások megrögzítését, assimilációját elősegítik még a magánosságának oly gyakran előforduló órái. Nyáron, az éjszaki kiut tanyázás — melynek ünnepléses, titkoszerű csendje a gyerek és ifjúkori tündéres és kísérteties mesék által ugyis már jól praeparált lelkét, még jobban meghatja, — s az idegeneknek ily feszült állapotában egy futó felhő, hulló esillag, vagy pedig egy véletlen zöreij képes a legképtelenebb dolgokat jut-

gyere kiható volna a tervezett tanoda, sajnos azonban, hogy Somogy megyében az utóbbi időkben nem elég, miként valamely terv üdvös sőt szükségét pótló legyen, az sem elég, hogy a megyének meg legyenek az eszközei, hanem szükséges, hogy azt a tervet a klik pártolja. Akad-e ezek közül valaki, befolyását jóra is használva? majd a májusi gyűlésen kitűnik.

Közbiztonság Szigetvárott. Lapunknak írják: Szigetvárott napirenden vannak az apróbb lopások, e hó 7-én azonban nagyobb dolog esett, mint kis lopás. A Breszlauer S. és társa szabó-üzletébe betörték a tolvajok s onnan többrendbeli ruhaneműt elvittek. Ez üzlet a főutcában fekszik, szemben a Korona vendéglővel s a takarékpénztár házában, a szolgabírói hivatal és a rendőri laktanyával egy fedél alatt. Képzelték tehát a tolvajok vakmerősége. A czég egyik tulajdonosa éppen a tolvajlás előtti estén pár száz forintot tett az íróasztalra, hogy másnap továbbítsa, hanem ezt a betörők elég csodálatos módon ott hagyták és úgy látszik éppen csak ünneplő ruhákat kerestek, találtak is. Az üzlet hát még örül, hogy ily olesó árban megválthatta ezt a váratlan hűsvéti meglepetést.

A párisi magyar-egylet évkönyve kiadott be hozzánk, melyből a somogy megyei tagok közül következők neveit vettük ki: Györgyi Imre szabó (Ságvár), Lengyel János asztalos (Marczali), Olasz József szijgyártó (Marczali), Vasdinnyei Dezső építész (Kutas).

A n. kanizsai kised-nevelő egyesületnek sorsjáték rendező bizottsága, (ebben Somssich Lőrincz is), szétbocsátotta a főlhívásokat az egyesület javára rendezendő orsz. sorsjáték érdekében. Egy sorsjegy ára 50 kr., a hatodik sorsjegy ingyene adatik, s a húzás ez évek utolsó napján lesz. Ki az ügy iránt bővebben érdeklődik, a bizottsághoz, Kanizsára, a kised-nevelő egyesület nádor-utcai odájába fordulhat.

x Mai számunkhoz Grünhut Béla gépraktárára vonatkozó hirdetés van csatolva.

NYILVÁNOS MONDANDÓ.

T. szerkesztő ur!

Husvét első napján, este a helybeli Marton-féle sörházban botrányos jelenet történt. Leposits kapitány két rendőr kíséretében belépett a helyiségbe s az ott játszó zenekar primásától nagy aklamáció között nyilvánosan elvettette a rendőrökkel a hegedűt, mi által oly izetlen botrányt inprovizált, mely a jelen volt műveltebb közönséget megütközéssel töltötte el.

Foglalkozásához értő kapitány hasonló esetben ugy szokott eljárni, (legyen szíves ezt Leposits ur megtanulni,) hogy feltűnés nélkül figyelmezteti a vendéglőst, miként a zenét (Normanap levén) ne engedje, s ha az netán nem engedelmeskedik, csak akkor megy tovább. Gyámoltalan, szegény cigány-nyal legénykedni és az előtt mutogatni a falusi pandur-virtust, hát ez Kukutyinban ugyan még esodát tehet, de nálunk már nem járja, ha mindjárt Leposits ur is a főpandur.

NB. A hegedűt a szegény cigánynak csak is ma adták vissza. Kérdés: mivel keresse a kenyerét?

Kaposvár, ápril 12. —y.—1.

Van Kaposvár városnak egy statútuma, mely szerint norma napokon zenélni nyilvános helyeken nem szabad. Ha így van, nincs ellene kifogásunk, mert mi is azt hisszük, hogy mind-egyik felekezet tartozik a másik vallását tolerálni, amikor pedig valamelyiknek nagy ünnepe van, hogy a többinek hívei ezt ne zavarják, az már nem csak a tolerancia, de a műveltség követelménye. Nem következik ebből az, hogy valaki ily norma napon zárt körben, más ember vallási érzelmeit nem zavarva, ne mulasson zene mellett tetszése szerint: megtörtént mégis, hogy a mi városkapitányunk a cigánynak zeneeszközeit, mert hűsvétkor muzsikáltak, elkobozta.

Satyrája az igazságszolgáltatásnak, mely bizony csak egy szegény cigánynon eshetik meg, kit az oly felesperedett parvenük, minő Leposits, nem igen szeretnek ember számba venni.

Tehát Leposits azt hiszi, hogy van ahoz jussa, hogy tiltott időben való zenélésért a cigány hegedűjét, kenyer kereső eszközét elkobozza?!

Azt hiszi, hogy van ahoz jussa, hogy embereket, kik kenyerüket tisztességesen keresik napról-napra, munkaeszközöiktől megfosztván, oly utra kényszerítsen, mely a becsület határán túl megy?!

De ne beszéljünk a lehető következményről, mert ekkor oda jutunk, hogy a kapitány több ízben tapasztalt, nyilvánosságra hozott, de agyonhallgatott brutalitása és tudatlansága veszélyes a közbiztonság és közérköcsiségre, maradjunk a ténynél.

A kapitány norma napon a statútum megtartására ügyel, helyesen teszi; az ez ellen vétők ellen azonban nem lép fel hivatalának tekintélye és a törvény adta eszközökkel, hanem tudatlanságában minden törvény és helyes jogfogalom ellenére, hivatalos hatalmával visszaélve, hatalmaskodik.

Ha tudatlanságból cselekszik így, akkor ha van benne egy csipet szemérem, figyelmébe ajánljuk a következő közmondást: „aki nem tud arabusul, ne beszéljen arabusul!” ha pedig jellemében van a leküzdhetlen hajlam a brutalitásra, akkor a közérdek szempontjából ajánljuk őt a felsőbb hatóságok figyelmébe, melyeknek jogukban sőt kötelességükben áll a közérdek szempontjából a szükséges praeservatív intézkedéseket ellene megtenni. Cs. J.

SZÓRAKOZÁS.

Kisfaludy Sándor kézírataiból.

— KÖZL: DORNER KÁLMÁN. —

Kisfaludy Sándorról elismeréssel beszélnek az ország minden részéből Balatonfüredre jövő idegenek a sok élvezeteért, melyet az ottani virágzó színház nekik nyújt. Hogy mennyi küldésébe került a nagy férfinak ez eszme megvalósítása, azt képzelné lehet, tekintve az akkori idő silány pénzügyviszonyait. Ezen nagy összeget a nagy lelkű férfiak adakozásából és sajátjából kellett összerakni, mint az a gyűjteményekben lévő okmányokból kiderül.

Az érdekesebb okmányokat itt közlöm.

Kedves barátom Sándor!

Nemes megyénkhez intézett leveledet ezen a még most is tartó közgyűlésen felvételvé, előre tett ajánlásomnak reményem, hogy Füreden felépítendő játék színe már eddig megjelent karok és rendező által. Hatszáz forintokat meghaladó aláírások tettek pengő pénzben — szándékom van ez... a jövő tisztújító széken er... mozdítani — ha mint azon által addig miglen ez tett hivatalosan... gátják pénze szükséged volna, ird meg azonnal úgy vélem 400 ft pengő pénzben már beszéde levén, nyugtázatra által adatom — szíves barátságod lelke sitette iparkodásomat — személyed, hazafiaságod eránt vonzó szíves érzékenységed mosdították egyedül előtehetségemet forrón ölelvé vagyok, Veszprémben ápril 26. hiv barátod,

ROHONTY S. K.

„Részcs kiírás“

Nemes vármegyénknek 1831-ik esztendő április 18-án s több utána következő napjain z-egerszegi m. városban folyvást tartott közgyűlékezet jegyzőkönyvéből.

265. Kerkapoly István Feősz: Bíró ur jelenti hogy a balaton-füredi savanyu viznél a magyar nemzeti szin játszó társaság részére felállítani szándékozott játék színek szükséges helyét a tulajdonos tihanyi szent Benedek szerzetesbeli apátság kimutatván, az erről értesült és a feladó urodalom által a kiadás feltételeit meghatározó levelet bemutatja, azon jelentéssel, hogy a nemes megye valakit a maga részéről annak aláírására meghatalmazzon.

Végzés,

A balaton-füredi savanyuviznél felállítandó magyar játék színhelye adásáról a tulajdonos földes uraság által tett feltételeket a nemes v.gye maga részéről elfogadván, a jelentést adó Feősz: bíró ur, a feltételek és jelentése pártjának kiadásával oda utasítottik, hogy ezen játék szin, helyéro nézve a földes urasággal a jelentésben érdeklött s szinte helyben hagyott világosításához képest a szerződést megkötése és a nemes v.gyének nevezetesen Kisfaludy Sándor tábrairó ur, mint azon játék szin igazgatója, és jelentést tevő Feősz: bíró ur, mint a nemes v.gye végett meghatalmazott írják s az urodalommal aláírassék s egy példányban... a nemes... juttassák, mely vége.... (az alsó része hiányzik.)

Feladólevél.

Mely szerint én atább írott Horvát Pál tihanyi spát által engedem tekintetes nemes zala vármegyének nemzeti játék, szin építésére a tekintetes vármegyeyi karok és rendező által, helyben hagyott episzerint azon tites helyet, mely balaton-füredi savanyu.... a Kovács Mihály szomszédaságában fekszik s egy felől az edeskut felé, más felől Anglus kert felényul.

Kikötve mindazonáltal.

Először: Hogy a játék szinben senkiak másnak szállás ne engedessék mint a szin játszó társaság minden néven nevezhető tagjainak.

Másodsor: Hogy a játék szinben sok másnak számára ne főzethessék sem másnak, sem maga számára ott főzteni ne engedethessen; — a kávénak is pénzért való főzésének tilalma ide értetődvé.

Harmadsor: Hogy a társaság bort ugyan a maga tarthat, de annak egy csepjét, vagy akár mely szeszes italt pénzért eladni szabad ne legyen.

Negyedsor: Hogy a játék szin kecsai minden időben a tekintetes fő igazgató urak rendezései alatt álljanak és csak a játékoknak folyamáig legyenek a társaság kezében.

Azon esetre pedig, ha netalan a társaság ezt kikötésekor által hágná, s az urodalmi juszoknak... tenének meg... hogy a panasznak... meg világosodása, a tekintetes főigazgató ur a visszaéléseinek a... büntetését eszközölni, s az igazságos kiszolgáltatását... időben pedig mikor a tisztelt főigazgató sem lenne az igazság szolgáltatás... helybeli sor (hiányzik)

Szamadás a balaton-füredi játékszínről

Bevétel. — Váltókban.

1830. Első füredi Collecta, 65 frt hiány-nyal oklevél nr. 1. 1325 —

1830. Első z-egerszegi Col. 132 frt hiány-nyal oklevél nr. 2	614 30
1831. 2-ik egerszegi Collecta 5 frt hiány-nyal oklevél nr. 3	305 —
1831. 2-ik egerszegi Collecta hiány nélkül oklevél nr. 4	1392 —
1832. 3-ik füredi Collecta hiány nélkül oklevél nr. 5	1921 30
1832. Egy névtelen egyházi Füreden. — Oklevél nr. 6	250 —
1832. I. N. Veszprém vármegyének folyamodásra tett adománya oklevél nr. 7.	1601 30
1833/4. J. N. Bácsvármegyének folyamodásomra tett adománya okl. nr. 9.	2395 —
1830. Eszterházy gróf testvérek felszólításomra adtak. Okl. nr: 9	300 —
1830. A veszprémi káptalan felszólításomra adott Okl. nr. 10	500 —
1831/2. T. N. Vasvármegye felszólítására adott oklevél nr. 11	1000 —
1831/2. Sz. Györgyi Horváth János. . . ur oklevél nr. 12	100 —
1832. T. N. Tolna vármegye felszólításomra szadett oklevél nr. 13	300 —
1831. Battyányi Fülöp A. Oklevél nr. 14 Utóbbi bevétel.	— —

Váltókban.
A füredi sziművész intézetnek fenntartását akármely csekély alaptőke nélkül lehetetlennek gondolván, miután 1835-ik esztendőben, az oszlopoknak sok pénzbe került felállításával, a summásabb költségek megszüntetvék, a levett és elköltött pénz maradékához képest, 1500 váto fkat az evenkiuti minden időben szükséges apró költségek fedezésére míg utóbb ez valahogyan szaporodhatnék tőkél határoztam. Ez kezdődvén 1836. január 1-ső napján, 1837. 1-ső januáriusig kamatozt és a nálam levő 1500 vftt tőke től befizettem 90 ft — kr

1836-ik év óta azon feltétel alatt egyeztem a Füreden játszó szinész-társasággal, hogy az évenként egy játékot tartozik adni a füredi színháznak utóbbi fenntartására és ha lehet alaptőkéjének nevelésére, azt ajánlván részemről, hogy ezen játéknak érdekét, vagy valamely általam szerzett sziműveit, vagy legalább egy-egy néma ábrázolat-hoz készitendő programmal fogom elősegíteni. Ez 1836-ban meg is történt és ezen játéknak jövedelme lön, melyet 17. szám alatti bizonyítvány mutatja. 23 ft 42 kr

Summa 321 ft 42 kr

Tulso lapon fűjgyezett summához hozzá adván 12632 ft 14 kr
A füredi szinbáznak mind (hiányzik) 1837 12953 ft 56 kr

Hiányzik

Füredi szinbáznak felépítésére és amennyire lehetne, csinosítására, valahol csak remélhettem, kértem kívánt engedélyt, hatóságoktól. mint egyes személyektől, szavaimat azokat éltető lélekhez alkalmazván. A hazafui oldalról minden kor tiszteletet és dícséretet érdemlő Festetics László gróf, a füredi szinbázhhoz kéresemre hat, szépen kifaragott kész. s a mi nagy ritkaság, egy-egy darabból álló oszlopot adott és azokat hajóin Füredig szállította.

Tihanyi apátság a földre szükséges fát ajánlotta, de valamiut az ajándéknak érdeme mindig fennmarad, ugy részemről szerencsétlen gondolat volt ezen ajánlást elfogadnom: mert miután a fa Somogyban a Kapolyi erdőben mutatott ki, a helynek távolsága, a fák döntésére, kifaragásokra kellett sok munka, az oszlopoknak sok és gyakor s mellette drága fuvarjaik egész... csak Tihanyig szállítsa s onnan a szinbáz Kasszájának költségével, szokéren Füredig hordatasa, az egyebiránt szép ajándékot oly... tették, hogy ennek felének, alig került volna több pénzbe, ha a fát akár Rév Komáromban, akár Szombathelyen kész pénzen vettem volna meg.

Nemes Szabó István ur, Sév-Komáromban épületfa kereskedő, csupán irántam érzett hajlandóságából és mivel valamint kedvére tenni szentesés lehettem. 6600 faszidelyt ajándékba adott, miáltal néhány száz oriatokat megtanítottam. — (vi) itt megjegyezni nemcsak érdemesnek, de szükséges is talantam. Kisfaludy Sándor m. p.

(Egy lap Kisfaludy Sándor naplójából.)

„Költség lajstrom.“

Füredi theatrom miatt, magam erszényéből.

Füredi és veszprémi ut az adminisztratorhoz magam alkalmatosságával 4 nap	17 20
14. apr. 1831. füredi utam Forsponton és ott létem	19 08
Halápra mérsért Expressus	1 —
Füredi ut	20 14
Komlósy fuvarja	10 —
Roggel Füredre küldvén fuvarba fizettem	5 —
Kovács Istvánnak	19 15
Füredi utam	29 45
34 deszka párja 35 garas	24 —
32 szál deszka párja 1 frt 30 kr.	52 48
62 szál deszka párja 1 frt 39 kr.	48 40
59 szál deszka párja 1 frt 39 kr.	12 17
Füredi utam	7 —
Polgaricsnak füredi deszka fuvarban	42 54
52 szál deszka db. 33 garas	

Polgárcsónak Szombathelyi fuvarban	7 30
Polgárcsónak Szombathelyi és fűredi fuvar	14 30
8 lajtorja csinálásért ácsoknak	8 —
Lajtorja fogaknak keményfa	4 —
100 szál léczért, 8 lajtorja deszka fuvarja	14 —
Dt. mézser két szekér fuvarja	14 —
Fűredi utam	22 18
5 fuvar deszka	35 —
6 szál deszka db. 36 garas	54 —
Veisz által adtam Fűlőpnek	125 —
	482 46
62 szál deszka	58 54
Fuvarja fűredig	14 —
	555 —

Ez okmányok megmutatják, mily tiszta lelkiismerettel és fáradságot nem kímélve kezelte közoruk költőnk a balaton-fűredi színház építését, melynek bevégezte után gyűlést hirdelve számot óhajtott adni tetteiről, a nagyobb adakozókból álló gyűlés össze isült, midőn Kisfaludy Sándor előakarván adni számadásait, kérve annak átvizsgálását, elutasították: „Ki fogja számot kérni egy Kisfaludy Sándortól, ki nem csak hogy lelkiismeretesen kezelte a reá bizott összeget, hanem még sajátjával is gyarapította.“ 1843-ik évben elleneségei azon hirt terjesztették, hogy ő összes vagyona a balaton-fűredi színház építésénél szerezte. E nem érdemelt rágalom anyira feligzatta lelki nyugalmát, hogy elkezdvén betegeskedni rövid idő múlva, 1844. október 28-án meghalt. Ez volt a jutalma fáradságtalan munkássággal párosult szorgalmának.

Felelős szerkesztő

Krátky János

HIRDETÉSEK.

6 szám. 1882.

Árverési hirdetés.

Alulírott kir. közjegyző, mint a kaposvári kir. Törvényszéknek 1882. április hó 6-án 1635. szám alatt kelt végzése szerint csődbírói ki-küldött ezennel közhírré teszi, hogy **Jaulus Antal** kaposvári lakos közadósának a kaposvári főutca 81. számú házában levő üzleti helyiségében találtató és a csőd leltárak szerint 1139 frt 06 kr-ra becsült ingóságai, illetőleg rövid árúk, ruha kelmék és butorneműek **1882 április hó 22-én.** és esetleg következő napon mindenkor délelőtti 8 és délutáni 2 órától kezdve nyilvános árverésen azonnali készpénz fizetés mellett a helyszínen vagyis a fennebb érintett üzleti helyiségben a becsáron alul is eladatni fognak. Kelt Kaposvárott, 1882. április 11-én.

Schäffer Alajos,
kir. közjegyző,
mint tszéki kiküldött.

KÖNIGSBERGER és NEUMANN

a Fonciére, Pesti biztosító-intézet kaposvári főügynökei

A Fonciére Pesti biztosító-intézet

(1864-től 1879. év végeig „Pesti biztosító-intézet“ cég alatt) Budapesten 25,000,000 frank, azaz tíz millió arany forint részvénytőkével alapítottatott.

Ezen társaságnak ezenkívül még tartalékaiban és évi díjbevételeiben mintegy **hat millió osztr. ért. forint** áll rendelkezésére, minél fogva a leggazdagabb és legnagyobb biztosítékot nyújtó biztosító intézetek sorába tartozik.

Utalva ezen tényállásra a nevezett társaság alulírott képviselője közvetítő szolgálatát egész tisztelettel ajánlja fel **tűz-, szállítmány- és jégkár** ellen, nemkülönben az **ember életére** kötendő biztosítások eszközzésére, s a jelen év adban különösen bátorodik fölhívni becses figyelmét

a jégkár ellen való biztosításra.

A díjak legolcsóbban számíttatnak s a biztosítási feltételek a t. cz. közönségre nézve a lehető legelőnyösebbek.

Különösen kiemeljük, hogy a kötvények helyben közvetlenül általunk állíttatnak ki, a mi a biztosító közönségre nézve azon kiváló előnnyel jár, hogy a biztosítás bejelentése után azonnal életbe lép; ezen kedvezmény annál is inkább figyelembe veendő, mivel általában elismert dolog, mily káros következményü lehet a biztosítás foganatosításának csak egy nappal való elhalasztása is.

Előforduló károk a legméltányosabb módon rendeztetnek és leggyorsabban fizettetnek ki.

Bárminemü biztosítási feltételekből szívesen szolgálunk a t. feleknek példányokkal. A díjtételek iránt, valamint a nagyobb összegeknél váltóval is teljesíthető díjizetésre nézve szívesen adunk fölvilágosítást akár előszóval, akár levélben; ajánlatok kiállítása körül pedig szintén telhető előzékenységgel nyújtunk segédkezet.

Szíves megbízásait kéri

teljes tisztelettel

A Fonciére, Pesti biztosító-intézet

Somogy-, Tolna- és Baranyamegyékre terjedő

kaposvári főügynöksége.

KÖNIGSBERGER és NEUMANN.

Szöllőkaró és lugos-cölömpök

tölgyfából
hordódongák, keréktalp és küllő
tölgyadlat, lépcsőfa, pajaoszlopok
gerenda és szarufák
tölgy és lucsfából;
valamint bükkhasáb-tüzifa
kaphatók alulírott nál, részint kaposvári raktárán, a vásártér és vaspálya közelében, részint nála megrendelhetők.

Kunfy Adolf.

Tapasztalataim,

melyeket több évi működésem alatt bécsi, német-honi és belgiumi gyógyszerárakban szerezttem, de azon körülmény is, hogy a külföldi gyógyszerek elszaporodását ellensúlyozzam, arra indítottak, hogy a legnagyobb gyógyszerjü növénykivonatokból, orvosi utasítás szerint a máris nagy kedveltségü

EGÉSZSÉGI LABDACSOkat

készítek s árusítam, melyek eldugulás, nyálkásodás étvágy-hiány, gyomorhaj felfúvódások, szédülés, fejfájás, váltóláz, aranyér, bőrkiütések, köszvény, vízi kór és vesebajok ellen a legfényesebb sikerrel alkalmaztatunk.

Főraktár: Friedrich János gyógyszerésznél Malaczkán, Pozsony megye

Kaposvárott; Augustin Ágoston és Babochay Kálmán urak gyógyszerárakban.

Egy 15 labdacst tartalmazó skatulya 21 kr-ba kerül, egy 6 skatulyából álló tegeres 1 frt 5 kr- és 5 kr. a fuvarlevél. Bérmentve küldetik a megrendelt mennyiség akkor, ha a labdacok árához 20 kr. mellékeltek a bérmentés czéljából. Szerem megrendelésekor legjobb pénztalványokat használni.

Újabb elismerő iratok:

Kérem egészségi labdacsaiból egy szállítmányt nekem küldeni. Magyarországon való tartózkodásom ideje alatt azok igen jót tettek nekem. Coburg 1880 nov. 11.

Coburg herceg s. k.

Felkérem, miszerint valóban jóhatású labdacsaiból egy tegerest küldeni sziveskedjék. Tarnócz, 1880. aug. 31.

Bohus Ján. ügyv.

Fogadja köszönetemet labdacsaierért azok nömet egy egész betegségéből kigyógyították Szeghegy 1880 april 15.

Wilner Henrik, bibliakolportőr.

Labdacsaiknak hatású családonál kitűnő, minthogy ezt nagy betegségtől megóvta. Wartberg, 1880. december 15.

Hummel Pál.

Kitűnő egészségi labdacsaikat már két év óta sok tagból álló családomban minden előforduló betegségeknel a legnagyobb sikerrel alkalmazom, úgy hogy azokat minden szenvedőnek mint nélkülözhetlen házi szert ajánlom. Úszög, 1880. nov. 23.

Nichter József vasúti tisztv.

Minthogy kitűnő egészségi labdacsaik bajaimnál, és pedig aranyér és felfúvódásnál, valamint nőm vesébajánál kitűnő szolgálatokat tettek, készíttve érzem magamat önnék legforróbb köszönetemet nyilvánítani, és azt minden betegnek legjobb leikiismerettel ajánlhatni. Andau, 1880 szeptember 5.

Tilli Mátyás, vendéglős.

Labdacsaik nőmnek igen nagy szolgálatokat tettek, fogadjja ezért köszönetemet. Bory 1880. márcz 19. **Koprua András,** gazd. hiv.

Kérem kitűnő hatású labdacsaiból egy tegerest küldeni. Szászvár, 1880 nov. 6. **Schwarz A** bányagazgató.

Helyiségünkben sokan, kik nehézkörben szenvedtek, labdacsaikat használták, és hála Istennek és önnék, három hó óta a betegség nem vett erőt rajtuk. Klaká, 1880. november 18.

Bergmann Ernő, vendéglős.

Valahára van annyi időm, hogy ön egészségi labdacsaiknak jótékony hatásáról értesítem. En 1874 és 1875-ben hosszabb ideig köszvénybajban szenvedtem és ez ellen 2 hónapig használtam. — Erre makacs székrekedési bajom támadt, oly annyira, hogy többnyire hetenkint csak egyszer, sőt néha egy egész hónapra át csak háromszor volt székelésem, de ez is mindenkor oly fájdalmakkal volt összekötve, hogy több ízben elájultam. En minden lehető szert használtam, u. m. budai keserü vizet, keserü söt. alvet, keserü teát, állóveteket stb. de mindezen szerek csak pillanatnyi enyhülést okoztak. Soká nem bírtam magam elhatározni arra, hogy az ön egészségi labdacsaikat hozassam, mert azon véleményben voltam, hogy ez is valami közönséges szédelégés: most azonban az ellenkezőről vagyok meggyőződve. Isten éltesse még számos évekig és áldja meg jótékonyágáért. Mióta híres labdacsaikat használok nyílt aranyerem megszűnt. Azelőtt folytonos felbűffögés, szédülés, rövid ideig tartó rosszullét, forróság, izzadás stb. kiuzott. Mióta híres labdacsaikat használok, ezen bajaim megszűntek és székelésem, ha nem is tökéletesen rendszeres de legább minden 2-ik v gy harmadik napon megvan. Kérem nekem ismét stb. Munkács, 1879. april 29. Kiváló tisztelettel

Szabó Antal s. k. m. k. távirtdai hivatalnok.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy mai naptól kezdve, az „első magyar általános biztosító társulat“ igazgatósága megbízásából, **KAPOSVÁROTT** Somogy-megye egész területére

„fiók főügynökség“

felállításával és szervezésével **FÜCHSL ZSIGMOND** urat biztuk meg, a kit is a t. cz. érdekelt biztosító közönség nagybecsü pártfogásába ajánlunk.

Az 1-ső magyar ált. bizt. társaság soproni főügynöksége.

(P. H.) **Lenk Samu.**

Az első magyar általános bizt. társaság igazgatósága által a soproni főügynökség útján nyert fenti megbízatásomhoz képest, tisztelettel értesítem Somogy-megye nagyérdemü közönségét, miként az általam szervezett

„fiók főügynökség“

KAPOSVÁROTT (Iroda: **Korona-utca 11. szám. a.**) üzleti működését f. évi április hó 2-án megkezdette, tűz, jég és életbiztosítás terén, a n. é. biztosító közönség jogos igényeinek és érdekeinek mindenkben megfelelni kész.

Hazai társulatunk elismert országos jó hírnevének megfelelően kívánván eljárni, a n. é. közönség b. pártfogását ezennel kikérni bátor vagyok.

Teljes tisztelettel

az 1-ső magyar ált. bizt. társaság kaposvári fiók főügynöksége
Füchsl Zsigmond.